

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΦΑΣΗ Β (2013-2014)

Πλαίσιο Σχεδιασμού και Οργάνωσης Διδασκαλίας

Ενότητα που αφορά στη διδασκαλία (βάσει του σχολικού γλωσσικού εγχειριδίου): «Καράβια» (Ενότητα Β7, Β΄ τεύχος)

Τάξη: Α΄ Δημοτικό Σχολείο: Περιφερειακό Δημοτικό Σχολείο Γερμασόγειας
Ημερομηνία: 04/04/14

Δίκτυο Σχολείων ΕΔΕ: κ. Χρίστου Δημοσθένους

Για τον σχεδιασμό και την οργάνωση της διδασκαλίας συνεργάστηκαν οι:

Χρίστα Παπαευαγόρου (Εκπαιδευτικός), Χριστόδουλος Χριστοδούλου (Σύμβουλος Ελληνικών)

1. Συνοπτική παρουσίαση ανάπτυξης της ενότητας

1.1. Τι έχει προηγηθεί της διδασκαλίας:

Τα παιδιά κατασκεύασαν μάσκες άγριων ζώων για να φορέσουν την Τσικνοπέμπτη στο σχολείο. Όταν πέρασε η περίοδος των καρναβαλιών, τα παιδιά εισηγήθηκαν τη δημιουργία μιας γωνιάς άγριων ζώων στην τάξη με τις μάσκες αυτές. Το έκδηλο ενδιαφέρον τους για τα ζώα μας έδωσε την ιδέα να ασχοληθούμε με σχετική ενότητα. Μετά από επιθυμία των παιδιών, επισκεφτήκαμε τον Ζωολογικό Κήπο Λεμεσού. Εκεί τα παιδιά έβγαλαν φωτογραφίες και πήραν συνέντευξη από τη ζωολόγο, με ερωτήσεις που είχαν ετοιμάσει τα ίδια από πριν. Επίσης, ήθελαν να μάθουν κατά πόσο οι άλλοι/ες μαθητές/τριες του σχολείου συμμερίζονταν τον ενθουσιασμό τους προς τους ζωολογικούς κήπους. Έτσι, έγινε έρευνα, καταγράφηκαν τα αποτελέσματα και κατασκευάστηκε γραφική παράσταση. Με αφορμή τη συζήτηση που τα παιδιά είχαν με τη ζωολόγο και κάποιες παρατηρήσεις που έκαναν, προέκυψαν οι πιο κάτω προβληματισμοί: «Ζωολογικοί κήποι: κήποι χαράς ή κήποι αιχμαλωσίας;» «Πότε τα άγρια ζώα είναι χαρούμενα και πότε είναι λυπημένα και πώς αυτό επηρεάζει τα συναισθήματα των παιδιών;».

Για τη διερεύνηση των πιο πάνω προβληματισμών παρακολουθήσαμε αποσπάσματα από ντοκιμαντέρ άγριων ζώων στο ελεύθερό τους περιβάλλον και σε ζωολογικούς κήπους, καθώς επίσης την ταινία «Μαδαγασκάρη» και δημιουργήσαμε ομαδικό βιβλίο που περιέχει ταυτότητες άγριων ζώων. Επίσης, επεξεργαστήκαμε τα πιο κάτω κείμενα για να δούμε διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους οι ζωολογικοί κήποι και τα συναισθήματα που προκαλούν στα παιδιά και στα ζώα αποτυπώνονται σε διάφορα κείμενα :

1. «Η Δανάη στον ζωολογικό κήπο» – παραμύθι (Doris Lauren)
2. «Οι μαϊμούδες ταξιδεύουν» - παραμύθι (Τζάνι Ροντάρι)
3. «Apes in danger και Endangered Gorilla» – Ντοκιμαντέρ από το BBC
4. «Η Μαρία στον Ζωολογικό Κήπο» - ποίημα (Christy Osborn – δασκευή)
5. «Η μοναξιά των ζώων στον ζωολογικό κήπο» - άρθρο (Καστόν Λακόμπ)
6. «Ένα γράμμα για την Ιωάννα» (σχολικό εγχειρίδιο, Β.Μ. Τεύχος Β΄, σ. 32)

1.2. Δείκτες Επιτυχίας – Επάρκειας:

Κατανόηση Γραπτού Λόγου

Δείκτες Επιτυχίας	Δείκτες Επάρκειας
1. Τοποθετούν ένα κείμενο σε πλαίσιο (θεματικό, επικοινωνιακό, κοινωνιοπολιτισμικό)	
<p>1.2. Αναγνωρίζουν και αναφέρουν το κύριο νόημα του κειμένου και τον σκοπό του συγγραφέα</p> <p>1.3. Αρχίζουν να συνδέουν νοήματα κειμένων με συγκεκριμένο πλαίσιο</p> <p>1.4. Αξιοποιούν στρατηγικές κατανόησης, για εντοπισμό βασικών πληροφοριών και απόδοση του κύριου νοήματος του κειμένου</p>	<p>1.2.2. Επισήμανση γλωσσικών ή και μη γλωσσικών στοιχείων κειμένου που βρίσκονται σε περίοπτη θέση ή και είναι άμεσα ορατά (π.χ., σημεία που αναδεικνύουν συνθήκες διαβίωσης, σκέψεις, συναισθήματα ζώων, προσώπων)</p> <p>1.3.1. Σχέση κειμένου με συγκεκριμένο θεματικό πλαίσιο ή και προβληματισμό, που αφορούν σε άμεσες εμπειρίες («Ζωολογικοί κήποι: κήποι χαράς ή κήποι αιχμαλωσίας;»)</p> <p>1.4.2. Σημειώσεις στο κείμενο (π.χ., «υπογραμμίζω», «κυκλώνω», «χρωματίζω») πριν, κατά ή και μετά από την ανάγνωση</p> <p>1.4.3. Απόδοση βασικών πληροφοριών με μη γλωσσικά μέσα (π.χ., με ζωγραφιά, παντομίμα)</p> <p>1.4.5. Δημιουργικοί μετασχηματισμοί πρότασης, μέσω αλλαγών που αφορούν στο περιεχόμενό της (π.χ., αλλαγή θέσης των λέξεων, σημείων στίξης)</p> <p>1.4.6. Διακειμενικές συνδέσεις με έμφαση στα άμεσα νοήματα του κειμένου (π.χ., «κείμενο - εαυτός», «κείμενο - κείμενο», «κείμενο - κόσμος»)</p>
2. Αναγνωρίζουν τον τρόπο που οργανώνεται και λειτουργεί ο λόγος σε επίπεδο κειμένου, πρότασης, λέξης	
<p>2.1. Διαβάζουν κείμενα, με υποστήριξη, έχοντας κατακτήσει τον μηχανισμό της ανάγνωσης</p> <p>2.2. Αναγνωρίζουν και αναφέρουν το είδος κειμένου, με βάση τις σχετικά σταθερές συμβάσεις του</p> <p>2.4.2. Κατανοούν <u>αφηγήσεις</u>, εντοπίζοντας το σκηνικό και τη βασική πλοκή τους</p> <p>2.4.2.1. Κατανοούν τη λειτουργία γλωσσικών στοιχείων στην αναπαράσταση του σκηνικού και της βασικής πλοκής σε αφηγήσεις</p> <p>2.4.2.2. Κατανοούν τη συμβολή μη γλωσσικών στοιχείων στην αναπαράσταση του σκηνικού και της βασικής πλοκής σε αφηγήσεις</p>	<p>2.1.4. Συντακτική λειτουργία λέξεων, ως βάση για ανάγνωση (π.χ., συνώνυμα, αντίθετα, μετακίνηση στην πρόταση και σύνδεση δομής και νοήματος πρότασης)</p> <p>2.1.6. Βασικά σημεία στίξης (τελεία, κόμμα, ερωτηματικό, θαυμαστικό)</p> <p>2.2.1. Κείμενα, όπως: παραμύθια, κόμικς, λεζάντες, επιστολές, λίστες, αφίσες</p> <p>2.4.2.1.1. Χρόνοι ρημάτων (π.χ., ενεστώτας, αόριστος), ρήματα δράσης, αισθήσεων, συναισθημάτων, (και παράγωγα επίθετα, ουσιαστικά, π.χ., λυπάται – λύπη, λυπημένος), προσωποποιήσεις</p> <p>2.4.2.2.1. Εικόνα – ζωγραφιά, μέγεθος στοιχείων - γραμμάτων, γραμματοσειρά, κεφαλαία-πεζά, κ.λπ.</p>
3. Αξιολογούν και κρίνουν ένα κείμενο ως προς τη λειτουργία και το περιεχόμενό του	
<p>3.2. Κρίνουν τα νοήματα ενός κειμένου, σε σχέση με τον εαυτό τους</p>	<p>3.2.1. Συμφωνία ή μη με προσωπικές εμπειρίες, προϋπάρχουσες γνώσεις, γνωστά κείμενα</p> <p>3.2.2. Συνέπειες του περιεχομένου και του ύφους του κειμένου στους ίδιους ως αναγνώστες</p>

Παραγωγή Γραπτού Λόγου

Δείκτες Επιτυχίας	Δείκτες Επάρκειας
1. Τοποθετούν το παραγόμενο κείμενο σε πλαίσιο (θεματικό, επικοινωνιακό, κοινωνιοπολιτισμικό)	
<p>1.1. Καθορίζουν συγκεκριμένη ανάγκη για επικοινωνία και δράση, που σχετίζονται με άμεσες εμπειρίες</p> <p>1.2. Καθορίζουν τον σκοπό και τον αποδέκτη, αρχίζοντας να συνδέουν το παραγόμενο κείμενο με επικοινωνιακό πλαίσιο</p> <p>1.3. Αξιοποιούν στρατηγικές παραγωγής κειμένων, ανάλογα με τον σκοπό και το είδος του κειμένου</p>	<p>1.1.2. Κίνητρα για παραγωγή κειμένου, όπως: συναισθήματα, απόψεις, επιθυμίες (σε σχέση με την άφιξη νέου ελέφαντα στον Ζωολογικό κήπο Πάφου)</p> <p>1.2.2. Στοιχεία επικοινωνιακού πλαισίου, όπως: αποδέκτης, χώρος, χρόνος δημοσιοποίησης κειμένου (Συγγραφή επιστολής-σημειώματος προς τον Διευθυντή του Ζωολογικού Κήπου Πάφου, σκοπός;)</p> <p>1.3.2 Απλά διαγράμματα (π.χ., «κόμικς» και λεζάντες ως στηρίγματα παραγωγής αφηγηματικού ευθύ λόγου που δηλώνει άποψη και οπτική για το υπό διερεύνηση θέμα).</p> <p>1.3.4. Μετασχηματισμός πρότασης με μετακίνηση ή και προσθαφαίρεση λέξεων (π.χ., συνώνυμα, αντίθετα, παράγωγα, σημεία στίξης για ανάδειξη εναλλακτικών οπτικών του θέματος).</p>
2. Οργανώνουν τον λόγο σε κείμενο	
<p>2.3.3.1. Αξιοποιούν γλωσσικά στοιχεία, για να παράγουν αιτιολογήσεις, σε σχέση με άμεσες εμπειρίες τους</p> <p>2.3.3.2. Αξιοποιούν μη γλωσσικά στοιχεία, για να παράγουν αιτιολογήσεις, σε σχέση με άμεσες εμπειρίες τους</p> <p>2.3.3.3. Αξιοποιούν συμβάσεις που αφορούν στη δομή αιτιολογήσεων, σε σχέση με άμεσες εμπειρίες τους (ανάλογα με το είδος κειμένου)</p>	<p>2.3.3.1.1. Προσωπικές και κτητικές αντωνυμίες, δοξαστικά ρήματα (π.χ., «νομίζω», «πιστεύω»), ενεργητικά ρήματα σε ενικό και πληθυντικό αριθμό, απρόσωπα ρήματα (π.χ., «πρέπει»), αιτιολογικοί σύνδεσμοι (π.χ., «γιατί», «επειδή») κ.λπ. για προσωπική τεκμηριωμένη τοποθέτηση στο ερώτημα (π.χ., δελτίο εξόδου, επιστολή-σημείωμα στον Ζωολογικό κήπο Πάφου).</p> <p>2.3.3.2.1. Εικόνα (π.χ., συζητείται η δυνατότητα συμπερίληψης εικόνας στην επιστολή ως στοιχείου που ενισχύει ή μειώνει την αποτελεσματικότητα του κειμένου στο συγκεκριμένο πλαίσιο)</p> <p>2.3.3.3.1. Παρουσίαση θέματος, προβλήματος, θέσης και απλή αιτιολόγηση (π.χ., πρώτα η συμφωνία ή η διαφωνία και μετά η αιτιολόγηση, σε σχέση με την άφιξη νέου ελέφαντα στον Ζωολογικό κήπο Πάφου)</p>
3. Αξιολογούν το παραχθέν κείμενο ως προς τη λειτουργία και το περιεχόμενό του	
<p>3.1. Αξιολογούν την αποτελεσματικότητα κειμένου, με βάση το θεματικό πλαίσιο και προσωπικά κριτήρια</p>	<p>3.1.1. Πραγμάτωση κειμένου, όπως: γλωσσικά και μη γλωσσικά στοιχεία, κειμενικές συμβάσεις (π.χ., κατάλληλο θεματικό λεξιλόγιο, κατάλληλη χρήση εικόνων), συνοχή και συνεκτικότητα κειμένου: δείκτες συνοχής (π.χ., σύνδεσμοι), απλή νοηματική συνέχεια</p> <p>3.1.2. Επικοινωνιακή επάρκεια κειμένου, όπως: συνάφεια θέματος, σκοπού, αποδέκτη, ύφους</p>

Κατανόηση - Παραγωγή Προφορικού Λόγου

Δείκτες Επιτυχίας	Δείκτες Επάρκειας
1. Κατανοούν και παράγουν προφορικό λόγο τοποθετώντας τον σε πλαίσιο (θεματικό, επικοινωνιακό, κοινωνιοπολιτισμικό)	
1.2. Αναγνωρίζουν και αποδίδουν το κύριο νόημα και βασικές πληροφορίες που δηλώνονται άμεσα	1.2.3. Απλό λεξιλόγιο, μη γλωσσικά μέσα (π.χ., εικόνα), έκφραση με υποβοήθηση (π.χ., υποστηρικτικές ερωτήσεις), για την απόδοση κυρίου νοήματος και βασικών πληροφοριών ή και, π.χ., αναδιήγηση ιστορίας, περιγραφή εμπειρίας, αιτιολόγηση (με βάση το υπό παρακολούθηση βίντεο)
2. Αναγνωρίζουν τον τρόπο που οργανώνεται και λειτουργεί ο προφορικός λόγος σε επίπεδο κειμένου, πρότασης, λέξης	
2.1. Αξιοποιούν γλωσσικά, παραγλωσσικά και εξωγλωσσικά στοιχεία, για να συμμετάσχουν αποτελεσματικά σε συζήτηση σε ζεύγη ή στην ολομέλεια 2.4.3.1. Κατανοούν τη λειτουργία γλωσσικών στοιχείων σε αιτιολογήσεις που σχετίζονται με άμεσες εμπειρίες τους και τα αξιοποιούν αναλόγως στην παραγωγή προφορικών κειμένων	2.1.1. Κανόνες συμμετοχής σε συνομιλία (π.χ., «ακούω με προσοχή», «περιμένω τη σειρά μου για να μιλήσω») 2.4.3.1.1. Προσωπικές και κτητικές αντωνυμίες, δοξαστικά ρήματα (π.χ., «νομίζω», «πιστεύω»), πρωτοπρόσωπα ενεργητικά ρήματα σε ενικό και πληθυντικό αριθμό, απρόσωπα ρήματα (π.χ., «πρέπει»), αιτιολογικοί σύνδεσμοι (π.χ., «γιατί», «επειδή») για υποστήριξη και τεκμηρίωση άποψης σε σχέση με το θέμα
3. Αξιολογούν και κρίνουν προφορικό λόγο ως προς τη λειτουργία και το περιεχόμενό του	
3.2. Κρίνουν τα νοήματα ενός κειμένου, σε σχέση με τον εαυτό τους	3.2.1. Συμφωνία ή μη με προσωπικές εμπειρίες, προϋπάρχουσες γνώσεις (σε σχέση με το υπό παρακολούθηση βίντεο) 3.2.2. Συνέπειες του περιεχομένου και του ύφους του κειμένου στους ίδιους ως ακροατές και συνομιλητές (σε σχέση με το υπό παρακολούθηση βίντεο)

1.3 Τι προγραμματίζεται να γίνει στο πλαίσιο της συγκεκριμένης διδασκαλίας (χρονική διαδοχή ενεργειών εκπαιδευτικού-παιδιών, παράμετροι εστίασης της διδασκαλίας, δραστηριότητες κ.λπ.):

- Τα παιδιά ενθαρρύνονται να κινηθούν στον χώρο, φορώντας μάσκες ζώων που είχαν φτιάξει προηγουμένως. Κάποια παιδιά είναι ελεύθερα να κινηθούν σε όλο τον χώρο, άλλα μόνο μέσα σε στεφάνια. Η εικόνα παγώνει. Κάποια παιδιά εκφράζουν τα συναισθήματα και τις σκέψεις τους και υποθέτουν πού μπορεί να βρίσκονται (π.χ., ζωολογικός κήπος, πάρκο άγριων ζώων, ζούγκλα). Τα παιδιά αφήνονται να μετακινηθούν σε άλλο/η χώρο/ομάδα αιτιολογώντας τη μετακίνησή τους.
- Προβάλλεται βίντεο που δείχνει έναν ελέφαντα σε ζωολογικό κήπο της Ρουμανίας (<https://www.youtube.com/watch?v=VdA6TXICdoQ>). Συνδέοντας το βίντεο με την προηγούμενή τους εμπειρία (μέσα από το παιχνίδι), τα παιδιά σχολιάζουν τις συνθήκες διαβίωσης του ελέφαντα, όπως παρουσιάζονται, και περιγράφουν τα συναισθήματα που φαίνεται να βιώνει. Γίνεται αρχική καταγραφή συναισθημάτων στον πίνακα (ουσιαστικά ή παθητικές μετοχές, π.χ., λύπη-λυπημένος/η, θλίψη-θλιμμένος/η, χαρά-χαρούμενος/η κ.λπ.).

- Με αφορμή τον ελέφαντα στο βίντεο, τα παιδιά καλούνται να θυμηθούν ποιο άλλο ζώο γνώρισαν σε ζωολογικό κήπο τις προηγούμενες μέρες. Έτσι, γίνεται η επαναφορά του παραμυθιού «Ο Νικόλας και η Έλλη», με προβολή κάποιων εικόνων του παραμυθιού (μέχρι το σημείο που έχει διαβαστεί το παραμύθι την προηγούμενη μέρα). Στις ομάδες, τα παιδιά καλούνται να βάλουν τις εικόνες στη σωστή χρονική σειρά, έτσι ώστε να μπορέσουν να αφηγηθούν την περίληψη του παραμυθιού μέχρι το συγκεκριμένο σημείο. Τα παιδιά εισηγούνται τη σωστή σειρά των εικόνων, αιτιολογώντας την απόφασή τους. Με αφορμή την πρώτη εικόνα-εξώφυλλο, τα παιδιά καλούνται να εντοπίσουν το είδος του κειμένου (παραμύθι) και κάποιες από τις συμβάσεις του (εξώφυλλο, εικονογράφηση, κ.λπ.) Παιδιά - δημοσιογράφοι αφηγούνται την περίληψη του παραμυθιού με τη βοήθεια των εικόνων.
- Με αφορμή την τελευταία εικόνα, εγείρεται προβληματισμός για την ξαφνική αλλαγή διάθεσης της Έλλης (ο ελέφαντας στο παραμύθι). Διαβάζουμε την αντίστοιχη σκηνή του παραμυθιού και τα παιδιά εντοπίζουν φράσεις και λέξεις του κειμένου που φανερώνουν την αλλαγή αυτή και τα αντίστοιχα συναισθήματα της Έλλης. Οι μαθητές/τριες καλούνται να αιτιολογήσουν τη θλίψη της Έλλης. Διαβάζεται η αντίστοιχη σκηνή του παραμυθιού. Η κάθε ομάδα, αναλαμβάνει να αναπαραστήσει, με παντομίμα, μια εικόνα από το κείμενο (δίνεται σε πλαίσιο για την κάθε ομάδα) που να εξηγεί τη θλίψη της Έλλης. Κάθε φορά που παρουσιάζεται μία παντομίμα, τα υπόλοιπα παιδιά-θεατές εντοπίζουν και ανακοινώνουν την αντίστοιχη φράση του κειμένου. Εμπλουτίζεται, αναλόγως, η λίστα συναισθημάτων της Έλλης στον πίνακα.
- Οι σκηνές του ανέμελου παρελθόντος της Έλλης στη φύση γίνονται αφορμή για να επανέλθει στο προσκήνιο η επιστολή του θείου Παύλου «Ένα γράμμα για την Ιωάννα» (βλ. σχολικό εγχειρίδιο, Β.Μ., Τεύχος Β' σ.32), το οποίο είχαμε επεξεργαστεί την προηγούμενη μέρα. Προβάλλεται η επιστολή και τα παιδιά καλούνται να σχολιάσουν το κειμενικό είδος και να αιτιολογήσουν την άποψή τους, αναφέροντας βασικές συμβάσεις της επιστολής. Διαβάζεται το γράμμα, με τη βοήθεια του παπαγάλου και με στόχο να εντοπιστούν τα σημεία του κειμένου που σχετίζονται με τις προηγούμενες αναπαραστάσεις ζώων (παντομίμα και παγωμένες εικόνες). Εντοπίζεται η πρόταση-κλειδί από τους/τις μαθητές/τριες. Φωτογραφίες, κάποιες από τις οποίες έβγαλε ο θείος Παύλος στην επίσκεψή του στο πάρκο ζώων, μοιράζονται στις ομάδες. Οι ομάδες καλούνται να κρίνουν κατά πόσο οι φωτογραφίες που έχουν στα χέρια τους προέρχονται από την επίσκεψη του θείου Παύλου στο πάρκο ζώων. Αιτιολογούν την απόφασή τους. Οι φωτογραφίες τοποθετούνται στον πίνακα, δίπλα από τα αντίστοιχα συναισθήματα (φράσεις και λεξιλόγιο του πίνακα). Οι μαθητές/τριες καλούνται να αποφασίσουν σε ποιο σημείο του πίνακα μπορούν να τοποθετηθούν οι υπόλοιπες φωτογραφίες που δεν ταιριάζουν με την επιστολή του θείου Παύλου, αιτιολογώντας την απόφασή τους, σε σχέση με το λεξιλόγιο που είναι καταγραμμένο στον πίνακα. (εικόνες μοναξιάς, θλίψης, στενοχώριας κ.λπ.).
- Η πρόταση του κειμένου της επιστολής «[...] Εκεί τα ζώα ζουν ελεύθερα [...]» απομονώνεται και τυγχάνει γλωσσικής επεξεργασίας. Τοποθετείται στη μέση των δύο στηλών στον πίνακα (θετικά και αρνητικά συναισθήματα, εικόνες ελευθερίας και φυλάκισης). Κόβεται, μετασχηματίζεται και ανασυντίθεται με διάφορους τρόπους (συνώνυμα, αντίθετα, σημεία στίξης), ώστε να ταιριάζει ως λεζάντα στις δύο στήλες.
- Με αφορμή προβληματισμό και αντίστοιχες προτάσεις για τα αρνητικά συναισθήματα της Έλλης, τα παιδιά καλούνται να μπουν στη θέση του Νικόλα και να εισηγηθούν ενέργειες που θα έκαναν για να βοηθήσουν την Έλλη. Διαβάζεται η επόμενη παράγραφος του παραμυθιού και προβάλλεται η αντίστοιχη εικόνα. Τα παιδιά συγκρίνουν τις εισηγήσεις τους με τις ενέργειες του Νικόλα. Με ερέθισμα την εικόνα του παραμυθιού, η οποία παρουσιάζεται σε μορφή κόμικ (με συννεφάκια διαλόγου στους χαρακτήρες Νικόλα και Διευθυντή του Κήπου), τα παιδιά κάνουν υποθέσεις γύρω από τον διάλογο των δύο χαρακτήρων.
- Μοιράζεται φύλλο εργασίας στα παιδιά, στο οποίο καλούνται να υιοθετήσουν τον ρόλο ενός εκ των χαρακτήρων (Έλλης, Νικόλα, Διευθυντή) και να γράψουν (σε α' ενικό πρόσωπο) τις σκέψεις του/της. Το κείμενο που καλούνται να γράψουν στα φύλλα εργασίας είναι

διαβαθμισμένης δυσκολίας, ανάλογα με τις δυνατότητες του/της μαθητή/τριας (λέξεις κλειδιά, ανάπτυξη αιτιολογικών προτάσεων κ.λπ.).

- Αξιοποιώντας την τεχνική της καυτής καρέκλας, αναπτύσσεται διάλογος Νικόλα-Διευθυντή Κήπου (τα παιδιά μπορούν να στηριχτούν σε αυτά που έγραψαν ή να αυτοσχεδιάσουν), όπου αναμένεται να αναπτυχθούν τα επιχειρήματα του καθενός/της καθεμίας για την τύχη της Έλλης. Ο διάλογος ενισχύεται με συνεχή αντικατάσταση μαθητών/τριων στους αντίστοιχους ρόλους, ώστε να αναπτυχθεί πολυφωνία και πλούτος ιδεών/διατυπώσεων, σχετικά με το θέμα. Τέλος, τα υπόλοιπα παιδιά (στον ρόλο της Έλλης) εμπλέκονται στον διάλογο, παίρνοντας θέση, ανάλογα με το ποια πλευρά τους έπεισε περισσότερο.
- Αξιολόγηση: Παρουσιάζεται διαφημιστικό φυλλάδιο του Ζωολογικού κήπου Πάφου, το οποίο διαφημίζει την άφιξη ενός ελέφαντα. Τα παιδιά καλούνται να εκφράσουν προσωπική άποψη για το θέμα (υπέρ ή κατά), τεκμηριώνοντας την άποψή τους με επιχειρήματα.
- Τα παιδιά συμπληρώνουν δελτίο εξόδου, στο οποίο συνοψίζουν και τεκμηριώνουν την άποψή τους για το θέμα.

1.4 Τι προγραμματίζεται να ακολουθήσει μετά τη διδασκαλία:

- Συγγραφή επιστολής-σημειώματος προς τον Διευθυντή του Ζωολογικού Κήπου Πάφου, όπου τα παιδιά εκφράζουν τους προβληματισμούς/εισηγήσεις τους, σε σχέση με την άφιξη του ελέφαντα και τις συνθήκες διαβίωσής του.
- Επανάληψη αρχικής έρευνας στην τάξη και σύγκριση αποτελεσμάτων γραφικής παράστασης πριν και μετά την ενότητα.
- Δημιουργία μιας ταινίας μικρού μήκους, όπου παρουσιάζονται οι παντομίμες των παιδιών και από κάτω αναγράφονται γραπτές ή/και ηχογραφημένες αφηγήσεις/περιγραφές των συναισθημάτων τους.
- Δημιουργία φωτογραφικού άλμπουμ με αυθεντικές φωτογραφίες (από ζωολογικούς κήπους, πάρκα άγριων ζώων, φυσικό περιβάλλον) και αντίστοιχες λεζάντες που εκφράζουν και αιτιολογούν τα συναισθήματα των ζώων (αναπλαισίωση δραστηριότητας Β.Μ., σ.33).
- Δημιουργία εικονογραφημένου παραμυθιού με ήρωες ζώα, που προβάλλουν προβληματισμούς σε σχέση με τον κατάλληλο χώρο διαβίωσής τους.
- Δημιουργία ενός παραμυθιού-κόμικ μέσα από το λογισμικό Ka2ouché (συγγραφή λεζάντων, ηχογράφιση φωνών και αφηγητή).
- Διαφοροποίηση: Στις πιο πάνω δραστηριότητες δίνονται ποικίλες ευκαιρίες στα παιδιά να παραγάγουν γραπτό λόγο με ποικίλους τρόπους και με διαφορετικό βαθμό συνθετότητας (ηχογράφιση, απλή λεζάντα, πρόταση, αφηγηματικό κείμενο κ.λπ.).

2 Διδακτικό Υλικό (π.χ., κείμενα και ασκήσεις από σχολικά εγχειρίδια και τυχόν συμπληρωματικό υλικό):

- Παραμύθι «Ο Νικόλας και η Έλλη» (Μαρία Μιχαηλίδου-Καδή)
- «Ένα γράμμα για την Ιωάννα» (Κείμενο σχολικού εγχειριδίου, Β.Μ., Τεύχος Β΄, σ.32)
- Βίντεο: <https://www.youtube.com/watch?v=VdA6TXICdoQ>
- Φωτογραφίες ζώων σε ζωολογικούς κήπους, σε πάρκα άγριων ζώων, στο φυσικό περιβάλλον.
- Διαφημιστικό φυλλάδιο «Ζωολογικός κήπος Πάφου».
- Μάσκες ζώων (που κατασκεύασαν τα παιδιά).
- Φύλλο εργασίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κέννα, Πέμπτη 5 Μαρτίου

Αγαπημένη μου Ιωάννα,
Τι κάνεις; Λάπηκα πολύ που πήρα
το γράμμα σου. Ίσρα που έμαθες να γράφεις,
θα γράφουμε ο ένας στον άλλο τις περιπέτειές μας.
Μου έγραψες πως έχεις ένα σκυλάκι.
Πώς το λένε; Έχω κι εγώ να σου διηγηθώ
ιστορίες για μεγάλα ζώα. Πού τα είδα όλα αυτά;
Πήγα σε ένα πάρκο άγριων ζώων. Εκεί τα ζώα
ζουν ελεύθερα. Είδα έναν ελέφанта που έπινε
νερό με την προβοσκίδα του. Είδα μαιμούδες
πάνω στα δέντρα. Μπορείς να τα δεις και να
τα φωτογραφίσεις μόνο από μακριά. Σου στέλνω
μερικές από τις φωτογραφίες που τραβήξα.
Σε λίγες μέρες γυρίζω στην Ελλάδα.
Θα διαβάσουμε μαζί το βιβλίο με τις σαύρες
που σου έστειλα.

Με πολλή αγάπη
ο θείος Πάυλος

Ο Νικόλας και η Έλλη

...Μια μέρα η Έλλη δεν πήγε κοντά στον Νικόλα. «Έλλη!» της φώναξε, όπως κάθε φορά. Η Έλλη όμως δεν κινήθηκε. Δεν γύρισε, καν, προς το μέρος του. Στεκόταν σε μια γωνιά, με την προβοσκίδα της να αγγίζει το πάτωμα. Τα μάτια της ήταν υγρά.

Ο Νικόλας πήγε όσο πιο κοντά μπορούσε προσπαθώντας να καταλάβει. Μήπως η Έλλη ήταν άρρωστη; «Τι έχει η Έλλη;» ρώτησε ο Αλέξης με αγωνία. Ο Νικόλας κοίταξε τον μικρό του αδελφό. Και ξαφνικά κατάλαβε.

Η Έλλη δεν είχε αδελφό, ούτε αδελφή... Δεν είχε οικογένεια. Η Έλλη δεν είχε κανέναν. Πόσο καιρό ήταν άραγε μόνη σε εκείνο τον μικρό, περιφραγμένο χώρο;

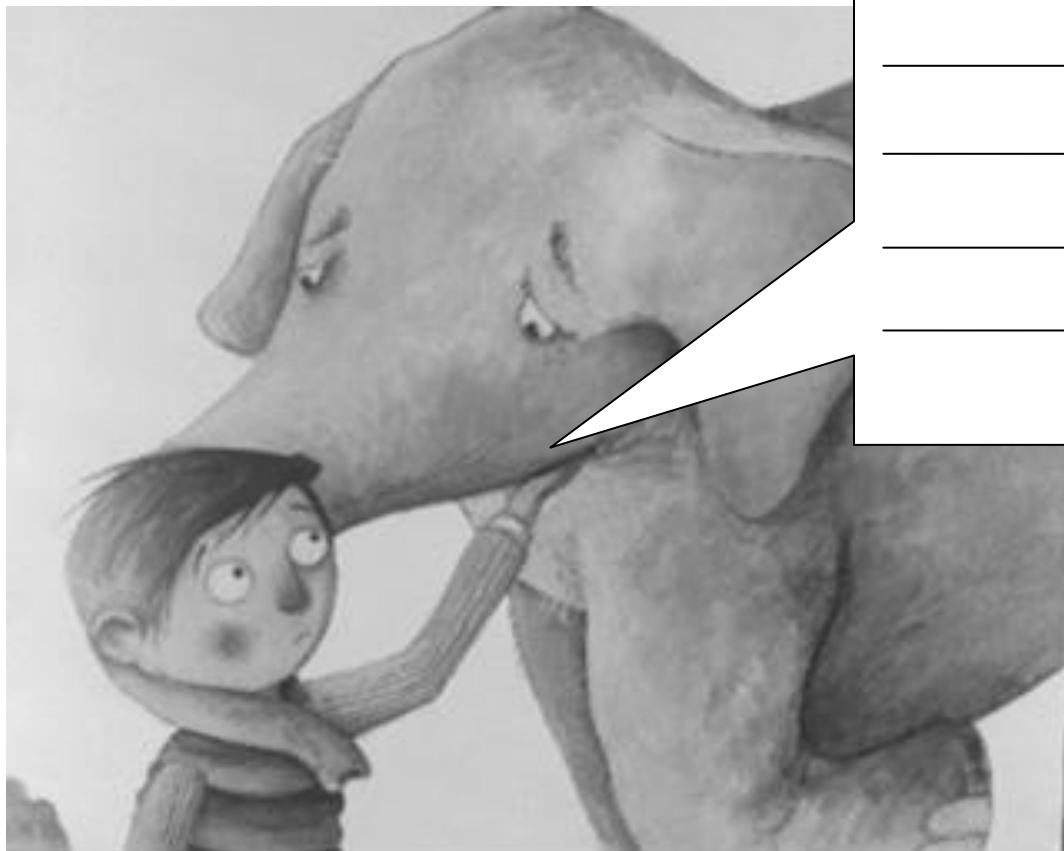
Μπορούσε να φανταστεί τη μικρή Έλλη να περπατά ανέμελη δίπλα από τη μητέρα της στην αφρικανική σαβάννα, περιτριγυρισμένη από άλλους ελέφαντες, που την αγαπούσαν και την προστάτευαν.

Και μετά να φτάνει σε ένα άγνωστο μέρος, μόνη και φοβισμένη...

Μαρίνα Μιχαηλίδου-Καδή

Συνεργαστείτε με τον/τη διπλανό/ή σας, για να γράψετε:

Τι να είπε άραγε η Έλλη στον Νικόλα;

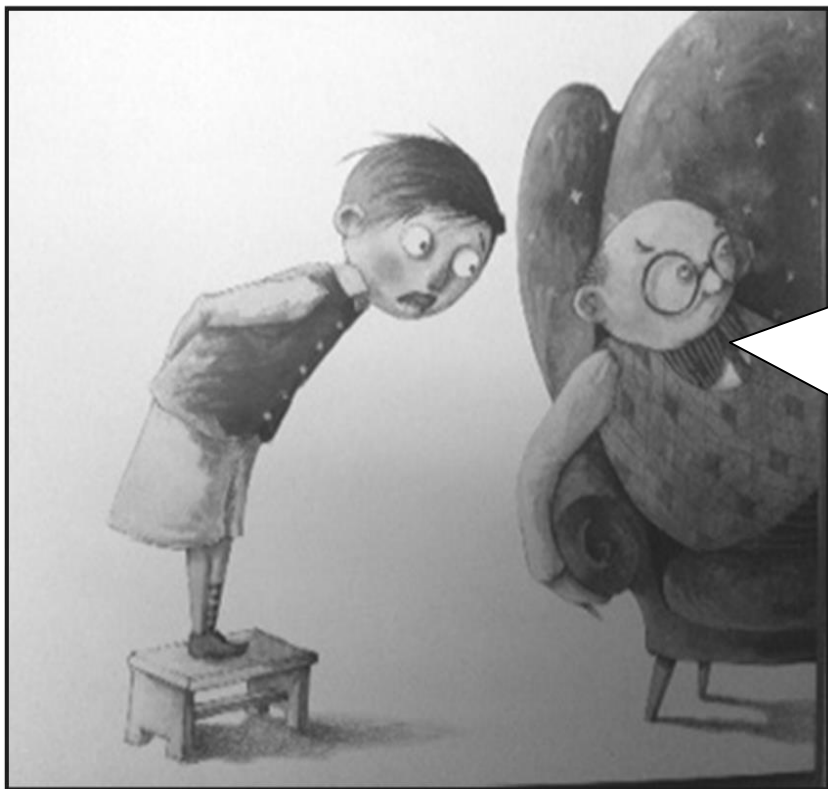

**νιώθω / θέλω
επειδή / γιατί**

ΟΝΟΜΑΤΑ:

Συνεργαστείτε με τον/τη διπλανό/ή σας, για να γράψετε:

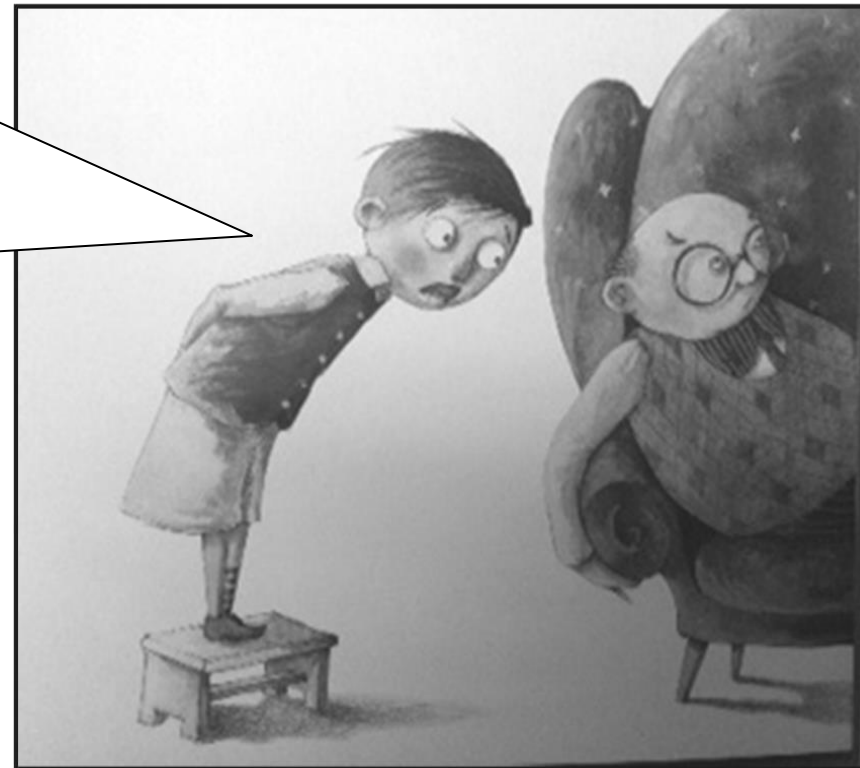
Τι να είπε άραγε ο Διευθυντής στον Νικόλα;

**είναι / νιώθει / έχει
επειδή / γιατί**

ΟΝΟΜΑΤΑ:

Τι να είπε άραγε ο Νικόλας στον Διευθυντή;

**νιώθει / θέλει / είναι
επειδή / γιατί**

ΟΝΟΜΑΤΑ:

Τα ζώα είναι καλύτερα να ζουν στο:

φυσικό τους περιβάλλον

ζωολογικό κήπο

πάρκο άγριων ζώων

ΕΠΕΙΔΗ ΕΚΕΙ

ΟΝΟΜΑ:

Τα ζώα είναι καλύτερα να ζουν στο:

φυσικό τους περιβάλλον

ζωολογικό κήπο

πάρκο άγριων ζώων

ΟΝΟΜΑ: